

ROZJAŚNIAM

PRAWO

PP

**Adwokaci
Rozjaśniają
Prawo**

CZĘŚĆ I

Wprowadzenie

Czy prawo dotyczy tylko dorosłych?

Grafika wygenerowana przy pomocy AI

Co na ten temat sądzi sztuczna inteligencja?

Czy prawo dotyczy tylko dorosłych? Odpowiedz jednym zdaniem.

Nie, prawo dotyczy zarówno dorosłych, jak i dzieci, choć odpowiedzialność prawna i jej zakres mogą się różnić w zależności od wieku.

> Czym jest prawo?

Kto ustanawia prawo
w Polsce?

Z czego składa się
prawo?

Co grozi za działanie lub
zaniechanie sprzeczne
z prawem?

> Źródła prawa

> *Najważniejsze akty prawne regulujące prawa dziecka*

DEKLARACJA PRAW DZIECKA

**KONWENCJA
O PRAWACH
DZIECKA**

Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka

*W rozumieniu tych aktów prawnych dzieckiem jest
każda istota ludzka
od poczęcia do osiągnięcia pełnoletności.*

> *Prawa dziecka*

PRAWO DO ŻYCIA

PRAWO DO INFORMACJI

PRAWO DO ROZWOJU

PRAWO DO NAUKI

PRAWO DO TOŻSAMOŚCI

PRAWO DO ODPOCZYNKU

*PRAWO DO WYRAŻANIA
SWOICH POGLĄDÓW*

*PRAWO DO OPIEKI
ZDROWOTNEJ*

> *Prawa a obowiązki dziecka*

Prawa dziecka i obowiązki to dwie odrębne sprawy.

*To, że dziecko ma prawa określone w Konwencji o prawach dziecka, **nie zależy od tego, czy wykonuje swoje obowiązki czy nie** (choć powinno to robić).*

Nie można zatem pozbawić dziecka możliwości korzystania ze swoich praw, nawet jeśli nie wywiązuje się z podjętych bądź narzuconych zadań. Egzekwowanie wypełniania obowiązków stanowi odrębną kwestię.

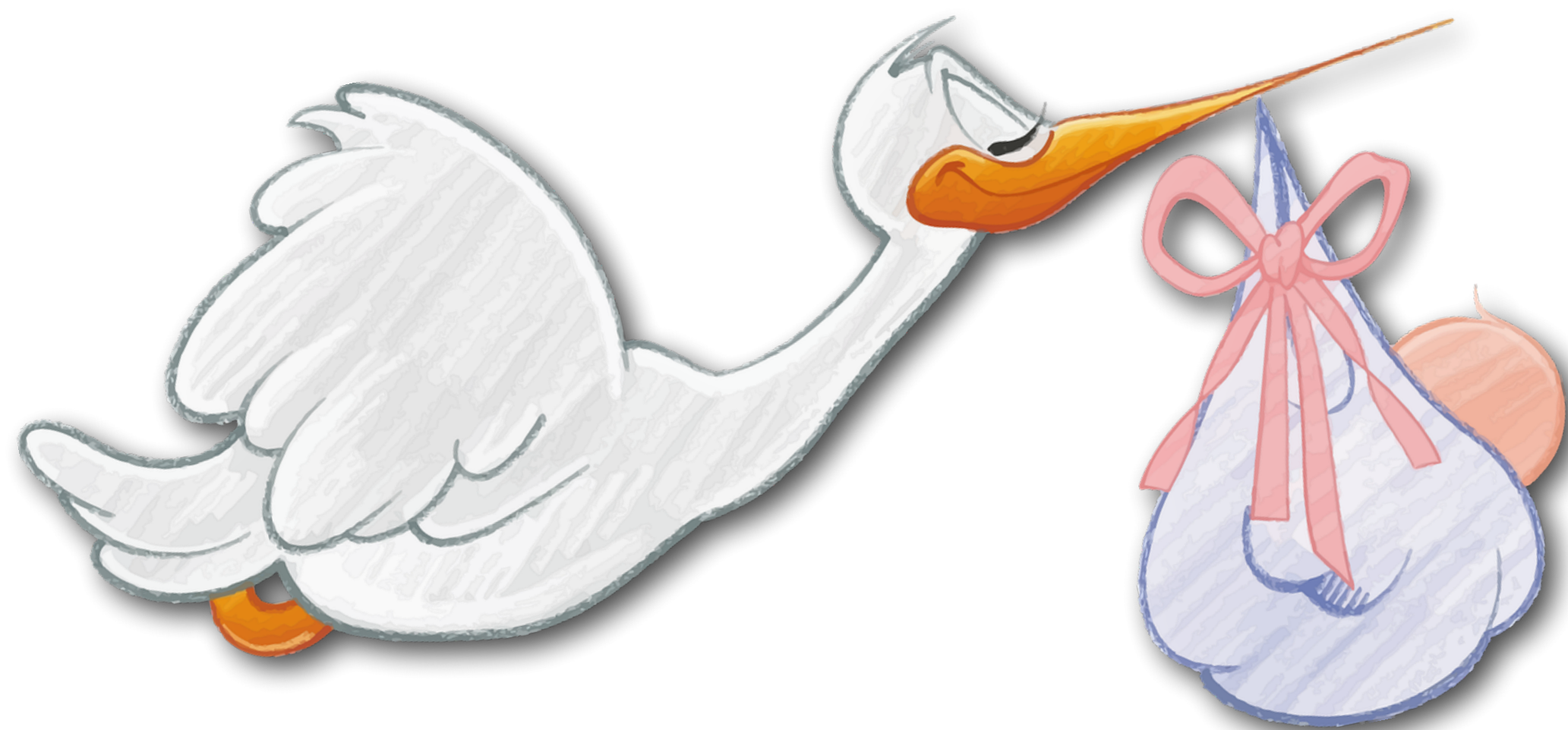
CZĘŚĆ II

Czy małoletni mogą zawierać ważne umowy?

> *Kodeks cywilny*

Każdy człowiek od chwili urodzenia
ma **zdolność prawną**.

> *Zdolność prawna a zdolność do czynności prawnych*

Zdolność prawna to zdolność do bycia podmiotem praw i obowiązków w prawie cywilnym (np. możliwość bycia właścicielem rzeczy)

Zdolność do czynności prawnych to możliwość np. zawierania umów, zaciągania zobowiązań, rozporządzania swoim majątkiem.

> Umowy

Jakie znacie rodzaje umów?

Czy małoletni mogą zawierać wszystkie umowy?

Czy umowa musi być zawarta na piśmie?

> Umowy w kodeksie cywilnym

TYTUŁ XI

Sprzedaż

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 535. Przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

§ 2. (uchylony)

TYTUŁ XV

Umowa o dzieło

Art. 627. Przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Najem

Rozdział I

Przepisy ogólne

Art. 659. § 1. Przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nieoznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz.

TYTUŁ XIX

Pożyczka

Art. 720. § 1. Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

§ 2. Umowa pożyczki, której wartość przekracza tysiąc złotych, wymaga zachowania formy dokumentowej.

> *Umowy w kodeksie cywilnym*

TYTUŁ XXXIII

Darowizna

Art. 888. § 1. Przez umowę darowizny darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku.

§ 2. (uchylony)

TYTUŁ XXVIII

Przechowanie

Art. 835. Przez umowę przechowania przechowawca zobowiązuje się zachować w stanie niepogorszonym rzecz ruchomą oddaną mu na przechowanie.

Spółka

Art. 860. § 1. Przez umowę spółki wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów.

§ 2. Umowa spółki powinna być stwierdzona pismem.

i wiele więcej...

> *Zdolność do czynności prawnych*

jest stopniowalna.

0-13 LAT

BRAK ZDOLNOŚCI DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

13-18 LAT

OGRANICZONA ZDOLNOŚĆ DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

18 LAT+

PEŁNA ZDOLNOŚĆ DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

> *Zdolność do czynności prawnych*

0-13 LAT

BRAK ZDOLNOŚCI DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

Co do zasady

umowy zawierane przez małoletnich do 13. roku życia
są nieważne.

Nie dotyczy to jednak umów **powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego** (np. zakup jedzenia w szkolnym sklepiku, biletu tramwajowego itp.). Umowa taka jest ważna, **chyba że pociąga za sobą rażące pokrzywdzenie osoby niezdolnej do czynności prawnych.**

> Zdolność do czynności prawnych

13-18 LAT

OGRANICZONA ZDOLNOŚĆ DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

Ważność umowy zawieranej przez małoletniego zależy od potwierdzenia jej przez przedstawiciela ustawowego (zgody rodzica lub opiekuna).

Bez zgody może:

- ☒ zawierać umowy powszechnie zawierane w drobnych bieżących sprawach życia codziennego;
- ☒ rozporządzać swoim zarobkiem;
- ☒ swobodnie dysponować przedmiotami majątkowymi, które oddał mu do swobodnego użytku przedstawiciel ustawowy.

> *Formy umów*

USTNA

DOKUMENTOWA

PISEMNA

ELEKTRONICZNA

To, że umowa nie została sporządzona na piśmie **nie znaczy, że jest nieważna**. Większość umów w obrocie jest zawierana **w formie ustnej lub dokumentowej**.

> *Czy małoletni może pracować?*

Zasady zatrudniania młodzieży regulują przepisy m. in. Kodeksu pracy i Kodeksu cywilnego.

Zgodnie z tymi przepisami co do zasady istnieje możliwość (pod pewnymi warunkami) podejmowania zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez:

młodocianych tj. osoby, które **ukończyły 15 lat, a nie przekroczyły 18 roku życia**, a w niektórych przypadkach również przez młodsze osoby.

> *Zarabianie w internecie*

Powszechna aktywność najmłodszych na social mediach i umiejętnie posługiwanie się programami komputerowymi sprawia, że pojawiła się potrzeba zawierania różnego rodzaju umów z nieletnimi, których przedmiotem są przykładowo :

współprace marketingowe;
zaprojektowanie strony internetowej;
zmontowanie filmu na social media;
retuszu zdjęć;
udział w reklamie
itp.

> *Kodeks pracy - wyjątki*

Wykonywanie pracy lub innych zajęć zarobkowych przez dziecko do ukończenia przez nie 16 roku życia jest dozwolone wyłącznie na rzecz podmiotu prowadzącego działalność **kulturalną, artystyczną, sportową lub reklamową** i wymaga uprzedniej **zgody przedstawiciela ustawowego lub opiekuna** tego dziecka, a także **zezwolenia właściwego inspektora pracy**.

> *Umowa cywilnoprawna*

Zgodę na zawarcie umowy cywilnoprawnej (umowy zlecenia lub umowy o dzieło) z małoletnim po 16. roku życia musi wyrazić przedstawiciel ustawowy (rodzic lub opiekun prawny).

Faktyczne warunki wykonywania tej umowy nie mogą odpowiadać warunkom charakterystycznym dla stosunku pracy.

> *Rozporządzanie zarobkiem*

Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych (13 - 18 lat) może **bez zgody przedstawiciela ustawowego** rozporządzać **swoim zarobkiem**, chyba że sąd opiekuńczy z ważnych powodów inaczej postanowi.

Zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zarząd sprawowany przez rodziców **nie obejmuje zarobku dziecka** ani **przedmiotów oddanych mu do swobodnego użytku.**

CZĘŚĆ III

Prawa i obowiązki Uczniów

> Czy Statut szkoły jest źródłem prawa?

jest aktem prawnym regulującym zadania, strukturę organizacyjną i sposób działania szkoły oraz **prawa i obowiązki Uczniów**. Wymagania co do formy i treści statutów określają ustawy.

Jako akt prawa wewnętrznie obowiązującego **musi być zgodny z przepisami prawa powszechnego** - konstytucją, ustawą i rozporządzeniami.

Odpowiedź na pytanie co powinien zawierać statut szkoły znajdziemy **w art. 98 ustawy Prawo Oświatowe**.

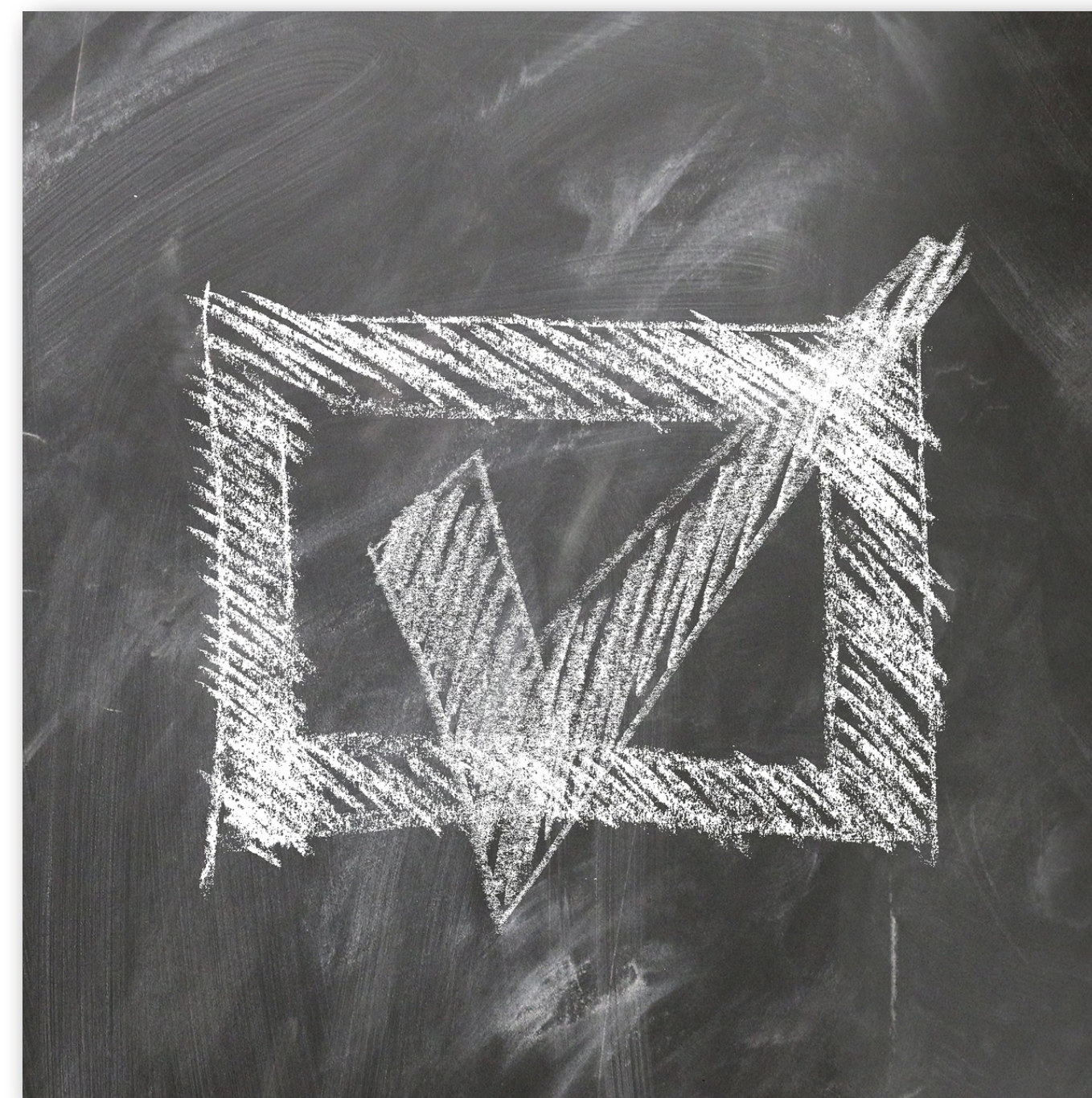
> *Samorząd uczniowski*

Art. 85 Prawa Oświatowego

Samorząd uczniowski tworzą **wszyscy Uczniowie Szkoły.**

Mają prawo wybrać **swoich przedstawicieli** w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym.

Samorząd przedstawia radzie szkoły, radzie pedagogicznej oraz Dyrektorowi **wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły**, w tym w szczególności dotyczących **realizacji praw Uczniów.**

> **PRAWA UCZNIA**

Ocenianiu podlegają oddzielnie:

- ☒ **Osiągnięcia edukacyjne Ucznia** - ocena poziomu i postępów w opanowaniu przez Ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań w podstawie programowej kształcenia;
- ☒ **Zachowanie Ucznia** - ocena stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków określonych w statucie szkoły.

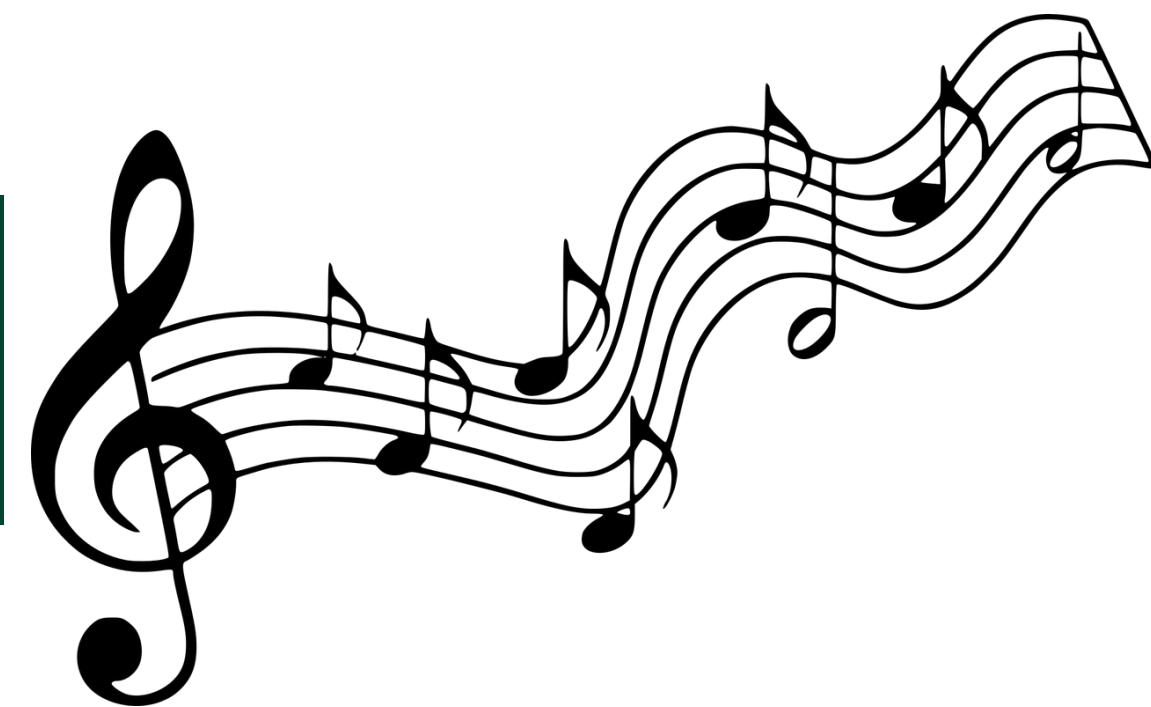
> *Oceny a zachowanie*

Oceny dokonuje się na podstawie **odrębnych kryteriów**, a co za tym idzie zachowanie Ucznia nie może mieć wpływu na jego oceny z poszczególnych przedmiotów.

Przykładowo **ocena niedostateczna za brak pracy domowej, brak podręcznika, brak stroju sportowego na lekcje w-fu jest niezgodna z prawem** - może za to mieć wpływ na obniżenie oceny z zachowania

Analogicznie **oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych** (jeżeli nie wynikają z manifestacyjnego ignorowania przez Ucznia jego szkolnych obowiązków) **nie mają wpływu na oceny z zachowania.**

> Oceny z w-fu, plastyki, muzyki

Nie wszyscy mają te same **predyspozycje sportowe, czy talent artystyczny**, dlatego *Rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów* ustanawia **odrębne kryteria** do wystawiania ocen z tych przedmiotów.

Przy ustalaniu oceny z w-fu, techniki, plastyki i muzyki należy przede wszystkim brać pod uwagę **wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć**, a w przypadku w-fu – także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej

> **PRAWA UCZNIA**

- ☒ Zapoznania się z programem nauczania oraz wymaganiami, jakie on stawia względem Ucznia (art. 85 ust. 5 pkt 1 Prawa Oświatowego);

Kryteria oceny muszą być jasne i przejrzyste. Wymagania na ocenę celującą nie mogą wykraczać poza podstawę programową.

- ☒ Oceny swoich postępów w nauce i zachowaniu, które nie będą przed nim ukrywane oraz zostaną mu wytłumaczone (art. 85 ust. 5 pkt 2 Prawa Oświatowego);

Uczeń w każdym czasie w trakcie roku szkolnego powinien mieć możliwość rozmowy z nauczycielem, który wyjaśni mu jak oceniane są jego postępy i co może zrobić, żeby otrzymać wyższą ocenę.

> **PRAWA UCZNIA a inne przepisy**

- ☒ **Ochrona prywatności Ucznia, w tym do ochrony swojej korespondencji, również na portalach społecznościowych** (art. 47 Konstytucji, art. 16 Konwencji o Prawach Dziecka)

Uczniowi nie można przeglądać aplikacji w jego telefonie, wzywać do okazania innej korespondencji, przeszukiwać plecaka/torby lub żądać ujawnienia informacji z jego życia prywatnego.

- ☒ **Uczeń ma prawo do tego, aby szkolna dyscyplina stosowana była wobec niego bez naruszania jego godności** (art. 28 Konwencji o Prawach Dziecka).

Uczniowi nie można zakazać pić lub jeść albo wyjść do toalety w trakcie zajęć jeżeli odbywa się to w taki sposób, który nie zakłóca przebiegu lekcji i nie przeszkadza innym Uczniom.

- ☒ **Nauczyciel nie może odebrać Uczniowi jego telefonu lub innej rzeczy stanowiącej jego własność.** (art. 140 kodeksu cywilnego).

Używanie telefonu komórkowego w trakcie zajęć może mieć wpływ na ocenę z zachowania.

> **O BOWIĄZKI UCZNIA**

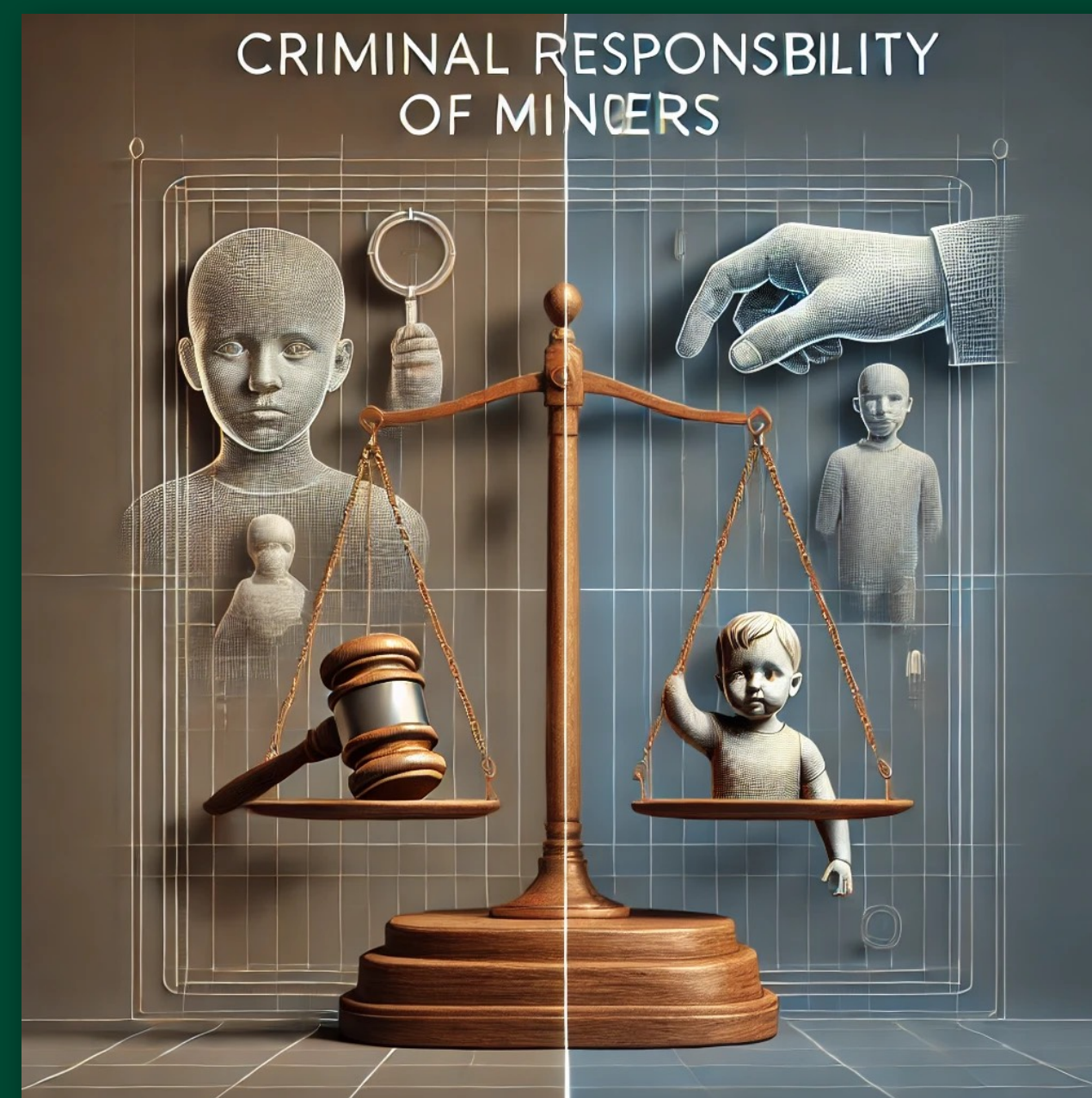
- ☒ **O BOWIĄZEK SZKOLNY I NAUKI;**
- ☒ **O BOWIĄZEK WŁAŚCIWEGO ZACHOWANIA PODCZAS ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH I PRZESTRZEGANIA WARUNKÓW WNIOSZENIA I KORZYSTANIA Z TELEFONÓW I INNYCH URZĄDZEŃ;**
- ☒ **U SPRAWIEDLIWIENIA NIEOBECNOŚCI NA ZAJĘCIACH**
(samodzielnie przez Uczniów pełnoletnich);
- ☒ **PRZESTRZEGANIA ZASAD UBIERANIA SIĘ NA TERENIE SZKOŁY OKREŚLONYCH W STATUCIE** (Statut powinien zawierać zasady ogólne, wynikające z kultury społecznej, poszanowania gustów, prawa do tożsamości i upodobań wszystkich członków społeczności szkolnej);
- ☒ **WŁAŚCIWEGO ZACHOWANIA WOBEC NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY (!)**

> CO ZROBIĆ, GDY DOJDZIE DO NARUSZENIA PRAW UCZNIA

- ☒ **Rozmawiać (!)** i próbować wspólnie wypracować zasady, które będą uwzględniały interesy i prawa wszystkich Członków społeczności szkolnej;
- ☒ Zgłosić sprawę **Rzecznikowi Praw Ucznia**;
- ☒ W skrajnych przypadkach - gdy przepisy statutu szkoły są niezgodne z prawem lub nadmiernie rygorystyczne i sprzeczne z zasadami lub prawami ucznia - można rozważyć zgłoszenie sprawy do **kuratora oświaty**.

CZĘŚĆ IV

Odpowiedzialność nieletnich

> Prawo karne

Czy za przestępstwa
odpowiadają tylko dorośli?

Od którego roku życia
ponosi się
odpowiedzialność jak
dorośli?

Jakie znacie przejawy
demoralizacji, które nie są
przestępstwami?

> Odpowiedzialność nieletnich

NIELETNIM W PRAWIE KARNYM JEST OSOBA, KTÓRA W
MOMENCIE POPEŁNIENIA CZYNU ZABRONIONEGO NIE
UKOŃCZYŁA 17 LAT.

OSOBY DO 17. ROKU ŻYCIA ODPOWIADAJĄ ZA
CZYNY KARALNE (PRZESTĘPSTWA I WYKROCZENIA)
ORAZ PRZEJAWY DEMORALIZACJI (NP.
NIEWYWIĄZYWANIE SIĘ Z OBOWIĄZKU
SZKOLNEGO, WAGAROWANIE, ZAŻYWANIE
NIELEGALNYCH SUBSTANCJI ITP.)

> USTAWA O WSPIERANIU I RESOCJALIZACJI NIELETNICH

Art. 1. 1. Przepisy ustawy stosuje się w zakresie:

- 1) postępowania w sprawach o demoralizację – wobec osób, które ukończyły 10 lat i nie są pełnoletnie;
- 2) postępowania w sprawach o czyny karalne – wobec osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat;

10-13 LAT

SĄD TRAKTUJE CZYN NIELETNIEGO JAKO PRZEJAW
DEMORALIZACJI I MOŻE ZASTOSOWAĆ ŚRODKI PRZEWIDZIANE
W USTAWIE TJ. ŚRODKI WYCHOWAWCZE, LECZNICZE LUB
POPRAWCZE

13-17 LAT

SĄD STOSUJE ŚRODKI PRZEWIDZIANE W USTAWIE.
PO UKOŃCZENIU 15. ROKU ŻYCIA NIELETNI W NIEKTÓRYCH
PRZYPADKACH (CIĘŻKICH PRZESTĘPSTW) MOŻE ODPOWIADAĆ
JAK DOROSŁY.

> ŚRODKI PRZEWIDZIANE PRZEZ USTAWĘ

ŚRODKI WYCHOWAWCZE

ŚRODKI LECZNICZE

(UMIESZCZENIE W ZAKŁADZIE LECZNICZYM)

ŚRODKI POPRAWCZE

(UMIESZCZENIE W ZAKŁADZIE POPRAWCZYM)

KARY

Z KODEKSU KARNEGO

(GRZYWNA, OGRANICZENIE WOLNOŚCI,
POZBAWIENIE WOLNOŚCI)

> ŚRODKI WYCHOWAWCZE

- ▶ Upomnienie;
- ▶ zobowiązanie do określonego postępowania m. in. do naprawienia wyrządzonej szkody w całości albo w części, do wykonania prac społecznych, do uczestniczenia w odpowiednich zajęciach o charakterze wychowawczym, terapeutycznym, w szczególności terapii uzależnień, do powstrzymania się od kontaktowania się z określonymi osobami;
- ▶ nadzór organizacji społecznej lub nadzór kuratora sądowego;
- ▶ Umieszczenie w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej;
- ▶ Umieszczenie w młodzieżowym ośrodku wychowawczym lub okręgowym ośrodku wychowawczym.

> Czy Hejt jest przestępstwem?

> Hejt czy krytyka?

- Obrażliwa ocena kogoś lub czegoś;
- Intencją sprawcy jest wywołanie negatywnych emocji/obrażenie kogoś/sprawienie przykrości;
- Nie ma charakteru merytorycznego;
- Sprawca wykazuje negatywny stosunek do pokrzywdzonego.

- Surowa lub negatywna ocena kogoś lub czegoś w oparciu o argumenty
- Służy polemice, wyrażeniu własnej opinii na dany temat i ewentualnie zmianie czyjegoś zdania;
- W oparciu o argumenty;
- Krytyka powinna być kulturalna i nie atakować personalnie.

> *Hejt czy krytyka?*

Niekiedy trudno jest odróżnić hejt od krytyki. Zanim napiszesz jakiś komentarz lub wiadomość **zwróć uwagę**:

- ☒ Czy nie odnosisz się do cech fizycznych lub umysłowych danej osoby;
- ☒ Czy nie odnosisz się do jej pochodzenia, wiary, orientacji seksualnej;
- ☒ Czy nie używasz słów powszechnie uznanych za obelżywe/wulgarne;
- ☒ Czy powiedział(a)byś komuś to osobiście (tzw. „twarzą w twarz”);
- ☒ Jakbyś się czuł/czuła gdyby ktoś napisał to o Tobie?

> *Formy Hejtu*

ZNIEWAGA

POMÓWIENIE

ZNIESŁAWIENIE

FAŁSZYWE

OSKARZENIA

STALKING

CYBERBULLYING

CANCELLING

GROŻBY
ZASTRASZANIE

MOWA NIENAWIŚCI

> **CYBERBULLYING**

RODZAJ PRZEMOCY z UŻYCIEM NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII - INTERNETU ORAZ TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH.

AKTY PRZEMOCY SĄ POWTARZALNE I MAJĄ NA CELU WYRZĄDZENIE SZKODY EMOCJONALNEJ INNEJ OSOBIE.

KAŻDE OSOBNE ZACHOWANIE MOŻE BYĆ PRZESTĘPSTWEM, ALE TEŻ SUMA ZACHOWAŃ Z POZORU NIEWINNYCH MOŻE ZOSTAĆ ZAKWALIFIKOWANA JAKO NĘKANIE ZAGROŻONE KARĄ DO 8 LAT POZBAWIENIA WOLNOŚCI

> **CYBERBULLYING**

ZJAWISKO PRZYBIERA RÓŻNE FORMY, TAKIE JAK:

▶ NĘKANIE;

▶ GROŻBY;

▶ PUBLIKOWANIE LUB ROZSYŁANIE OŚMIESZAJĄCYCH FILMÓW, ZDJĘĆ CZY INFORMACJI (NAWET TYCH PRAWDZIWYCH!);

▶ TO TAKŻE WYKLUCZANIE Z GRUP ONLINE NP. FACEBOOKOWYCH GRUP KLASOWYCH CZY FORÓW INTERNETOWYCH (CANCELLING);

▶ UZYSKIWANIE OD KOGOŚ ONLINE INFORMACJI W CELU PÓŹNIEJSZEGO UJAWNIECIA ICH I WYKORZYSTANIA NA NIEKORZYŚĆ DANEJ OSOBY.

> CYBERBULLYING

„NOWOCZESNA PRZEMOC” NIE ZOSTAWIA SIŃCÓW NA CIELE, NIE NISZCZY UBRAŃ, PODRĘCZNIKÓW, NIE POLEGA NA GNĘBIENIU OFIARY W SZKOLNEJ TOALECIE. PRZED WSPÓŁCZESNĄ PRZEMOCĄ NIE MOŻNA SIĘ UKRYĆ, ZOSTAWIA PO SOBIE CZĘSTO NA ZAWSZE BARDZO MATERIALNY ŚLAD, A JEJ POZOSTAŁOŚCI W PSYCHICE GOJĄ SIĘ DUŻO TRUDNIEJ NIŻ RANY NA CIELE.

> *Odpowiedzialność IRL*

WSZYSTKIE DZIAŁANIA PODEJMOWANE W SIECI **MAJĄ**
KONSEKWENCJE W ŻYCIU REALNYM. KAŻDY KOMENTARZ,
UDOSTĘPNIONE ZDJĘCIE, WPIS NA FORUM CZY
STWORZONY „MEM” NIE MOGĄ NARUSZAĆ GODNOŚCI INNYCH
OSÓB, A PRZEKROCZENIE TEJ GRANICY MOŻE BYĆ PODSTAWĄ
DO PONIESIENIA **ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ I**
CYWILNEJ.

> Odpowiedzialność cywilnoprawna

OSOBA, KTÓREJ DOBRE IMIĘ LUB GODNOŚĆ ZOSTAŁY
NARUSZONE, ZOSTAŁA POMÓWIONA ALBO NARUSZONO JEJ
PRYWATNOŚĆ MA PRAWO:

1. **ŻĄDAĆ ZANIECHANIA NARUSZEŃ I USUNIĘCIA
KRZYWDZĄCYCH MATERIAŁÓW;**
2. **OPUBLIKOWANIA PRZEPROSIN;**
3. **DOCHODZIĆ OD SPRAWCY ZADOŚĆUCZYNIEŃ
PIENIĘŻNEGO ZA DOZNANĄ KRZYWDĘ ORAZ
ODSZKODOWANIA ZA SZKODĘ, KTÓRĄ PONIOSŁA.**

> JAK REAGOWAĆ?

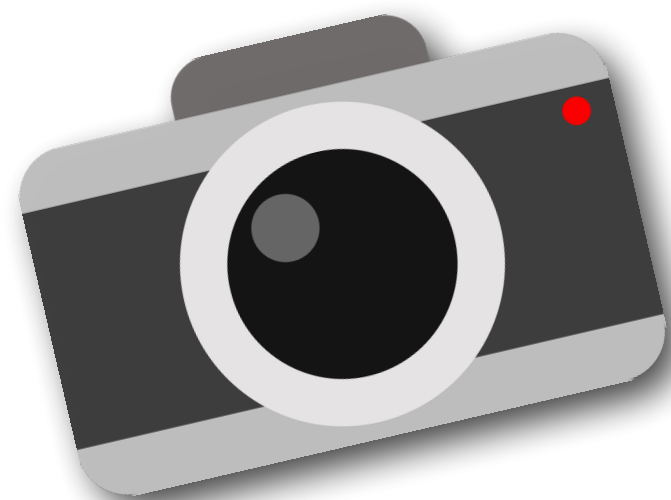
NIE IGNORUJ BEZPRAWNYCH ZACHOWAŃ DOTYCZĄCYCH
CIEBIE LUB TWOICH ZNAJOMYCH/BLISKICH. **NIE BĄDŹ**
OBOJĘTNY/A!

PRZEMOC KARMI SIĘ MILCZENIEM!

ŚWIADKOWIE MAJĄ **MOC I SIŁĘ SPRAWCZĄ** DO WŁAŚCIWEGO
REAGOWANIA NA AKTY PRZEMOCY, A ICH **JAKAKOLWIEK**
REAKCJA MOŻE SKUTECZNIE PRZYCZYNIĆ SIĘ DO ICH
PRZERWANIA.

> JAK REAGOWAĆ?

ZBIERAJ DOWODY!

Rób „screeny” wiadomości,
komentarzy, opublikowanych
memów, zdjęć itp.

Rób zdjęcia

Nagrywaj rozmowy

> JAK REAGOWAĆ?

**ZGŁOŚ PROBLEM ZAUFANEJ OSOBIE
DOROSŁEJ - PEDAGOGOWI SZKOLNEMU,
NAUCZYCIELOM, RODZICOM LUB
OPIEKUNOM.**

**W SYTUACJACH
BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA
ZADZWOŃ POD NUMER 112**

**POINFORMUJ POLICJĘ O SWOICH
OBAWACH - UDAJ SIĘ NA NAJBLIŻSZY
KOMISARIAT POLICJI, MOŻESZ TEŻ W
PIERWSZEJ KOLEJNOŚCI WYŚLAĆ MAILA LUB
ZADZWONIĆ**

> **TELEFONY ZAUFANIA**

800 080 222

CAŁODOBOWA BEZPŁATNA INFOLINIA DLA DZIECI, MŁODZIEŻY,
RODZICÓW I PEDAGOGÓW

800 121 212

DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA RZECZNIKA PRAW DZIECKA

116 111

TELEFONY ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

> *Gdzie nas znaleźć?*

zapytaj adwokata

***NOWY KANAŁ EDUKACYJNY
W SOCIAL MEDIACH***

***Zaobserwuj nas!
Znaj swoje prawa!***